

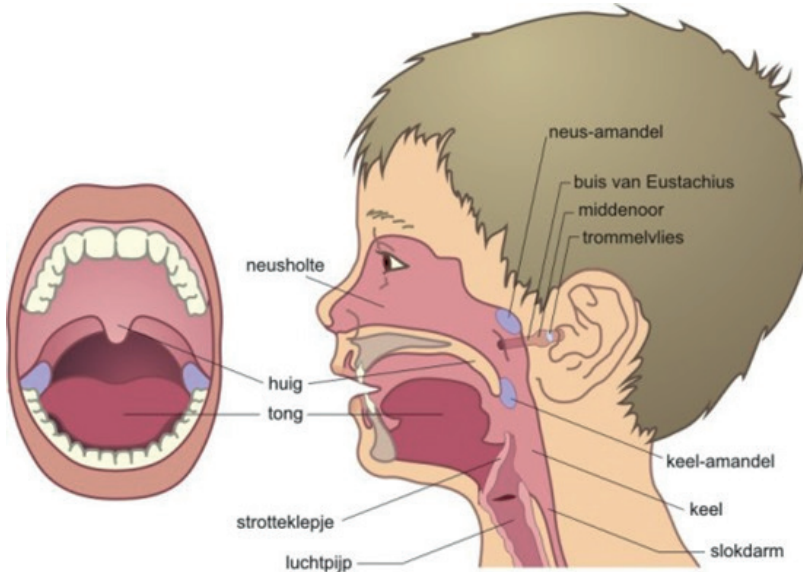

Amandelen en poliepen bij kinderen

Amandelen en poliepen bij kinderen

Keel-amandel (= tonsil)

Neus-amandel (= adenoid of neuspoliep)

Operatie aan de 'amandelen en poliepen' bij kinderen

Wat zijn 'de amandelen' en wat is hun functie?

Het lichaam bezit een uitgebreid systeem om infecties te bestrijden, het zogenaamde lymfkliersysteem. De overgang van mond en neus naar de keel bevat, als een soort ring, veel van dit lymfklierweefsel. Het vangt binnendringende ziekteverwekkers zoveel mogelijk op en maakt ze onschadelijk.

Op een paar plaatsen is dit lymfklierweefsel verdikt:

In de neus-keelholte

Dit is de ruimte achter de neus boven het zachte gehemelte. Het verdikte lymfeklierweefsel in het dak van de neus-keelholte noemt men neusamandel (het adenoïd). De neusamandel is vooral bij jonge kinderen aanwezig. Het is de neusamandel die men in de volksmond 'neuspoliepen' noemt. Vanaf ongeveer het 8e levensjaar neemt de grootte af.

Aan weerszijden van de neusamandel begint de zogenaamde buis van Eustachius, de verbinding waardoor lucht van de neus-keelholte naar de oren moet gaan. Als er voor de oortjes buisjes of diabolos dienen geplaatst te worden, zal het adenoïd vaak ook gecontroleerd worden en al dan niet verwijderd worden gezien het adenoïd vaak de onderliggend chronische infectiebron is voor oorontsteking en vocht achter de trommelvliezen (glue ears).

In de keel

De zogenaamde keelamandelen (tonsillen) zijn te zien als knobbels links en rechts achter in de keel. De huid, het aanhangsel van het zachte gehemelte, hangt midden tussen de keelamandelen.

Achter op de tong

Dit deel wordt de tongamandel genoemd en gaat aan de zijkant van de tong over in de keelamandelen. De tongamandel geeft slechts zelden klachten en wordt verder buiten beschouwing gelaten.

De amandelen vormen maar een klein gedeelte van het lymfkliersysteem van het lichaam. Eventuele verwijdering van de amandelen heeft daarom geen merkbare gevolgen voor de afweer.

Wat voor klachten kunnen de amandelen geven?

Wanneer de amandelen de hoeveelheid binnendringende ziekteverwekkers niet meer aan kunnen, raken ze zelf ontstoken. Hierbij treedt in het algemeen een forse zwelling van de betrokken amandelen op.

Is dit het geval bij de neusamandel, dan kan dit leiden tot een voortdurende of telkens optredende verkoudheid met een vieze neus. Andere klachten kunnen zijn: slecht slapen, snurken, veel door de mond ademen, herhaalde oorontstekingen of vocht achter het trommelvlies: glue ears of (s)lijmoren (otitis media).

Wanneer het speciaal de keelamandelen betreft, bestaan de klachten in het algemeen uit herhaalde perioden van keelpijn met slikklachten en temperatuurverhoging.

De keelamandelen kunnen ook voortdurend in een meer of minder ontstoken toestand verkeren, in zo'n geval treden klachten van moeheid, hangerigheid, afgenomen eetlust en slechte adem meer op de voorgrond. In de hals zijn dan vaak verdikte lymfeklieren te voelen. Zeer grote keelamandelen kunnen zelfs de ademhaling belemmeren, hetgeen een nachtelijke onrust met onregelmatig snurken tot gevolg kan hebben.

Zijn de keel- en neusamandelen gelijktijdig ontstoken, dan bestaat het klachtenpatroon uit een combinatie van het bovenstaande.

Wanneer is het gewenst om amandelen te verwijderen?

De ernst van de klachten bepaalt of het nodig is de amandelen te verwijderen. Hierbij is de mate van ziekzijn van belang, maar ook de vraag hoe vaak dit optreedt. Vanzelfsprekend hangt het hierbij van de klachten af, of alleen de neusamandel of zowel keel- als neusamandelen verwijderd zullen worden.

De leeftijd van het kind speelt eveneens een rol, hoe jonger het kind, hoe terughoudender uw arts zal zijn. Een absolute leeftijdsgrens is er echter niet, de ernst van de klachten is en blijft de belangrijkste factor. De neusamandel kan soms terug aangroeien en soms na verloop van tijd weer klachten geven. De keelamandelen kunnen niet terug groeien na verwijdering.

Hoe vindt de operatie plaats?

De keelamandelen worden nauwkeurig losgeprepareerd van de onderliggende weefsellaag ("uitgepeld"). De poliep wordt ook nauwkeurig losgeprepareerd van onderliggende weefsellaag.

Is er kans op complicaties?

Bij iedere operatie, ook bij het verwijderen van amandelen, is er sprake van enig risico. In dit geval wordt het risico voornamelijk gevormd door de mogelijkheid van nabloeding. Dit verklaart waarom een normale bloedstolling bij deze ingreep zo belangrijk is. Er mogen dus van tevoren en ook de eerste dagen na de operatie géén medicijnen ingenomen worden die de stolling nadelig beïnvloeden. Met name dus géén pijnstillers die acetylsalicylzuur bevatten (Aspirine, etc.).

Bij kinderen kan, met name als de neus- en keelamandelen erg groot waren, na de operatie een zgn. open neusspraak bestaan. Soms is de stem tijdelijk wat hoger geworden.

Wat kunt u verwachten na de operatie?

Direct na de ingreep

Na de operatie heeft uw kind, vooral wanneer de keelamandelen zijn verwijderd, pijn in de keel. Vaak heeft het nog wat oud bloed in de neus en in de mond.

Veel drinken en zachte, niet warme voeding is erg belangrijk, meestal is hiervoor wat extra aansporing nodig. Ijsjes helpen vaak: er zitten calorieën en vocht in en zijn koud. Vermijd zure (bv vruchten) en koolzuurhoudende dranken.

Weer thuis

De eerste paar dagen na de operatie zal uw kind zich nog wel wat ziek voelen. Vooral na een keelamandeloperatie kan eten en praten pijnlijk zijn. Deze pijn, die vaak uitstraalt naar de oren en dan voor oorpijn wordt aangezien, reageert meestal goed op pijnstilling. Als pijnstilling wordt paracetamol (bv. perdolan als siroop of zetpil) afgewisseld met ibuprofen (bv. nurofen siroop). Zo kan maximum om de twee uur iets gegeven wordt (4x/d paracetamol afgewisseld met 3x/d ibuprofen). Pijnstilling is zonder voorschrift verkrijgbaar in uw apotheek en moet gedoseerd worden op gewicht zoals duidelijk op de doos en bijsluiter staat.

Plots (helder) rood bloedverlies uit de neus of mond is geen reden tot paniek maar kan wijzen op een nabloeding. U dient zich dan naar de spoedafdeling te begeven en onmiddellijk de NKO-arts te verwittigen. Mogelijks wordt onder een algemene narcose de bloeding gestopt.

Op de plaats van de verwijderde amandelen ontstaat een grijswit beslag. Dat is normaal en geen teken van ontsteking. Het geeft soms een vieze smaak in de mond en uw kind kan daardoor ook enkele dagen een beetje weëig (niet fris) uit de mond ruiken. Dit beslag verdwijnt na ongeveer een week. In het algemeen is een kind na een week weer voldoende opgeknapt om buiten te spelen en eventueel naar school te gaan. Of sneller als het enkel om de neusamandel gaat.

Tot slot

Het is niet mogelijk om op deze voorlichtingspagina alle details van amandelen bij kinderen te beschrijven. Opsomming van de risico's en of complicaties is niet limitatief. De informatie (informed consent) hierboven is de beschrijving in grote lijnen. In elk individueel geval zal het verhaal steeds wat kunnen afwijken van hetgeen hierboven werd beschreven.

Contactgegevens

Neus-keel-oorziekten - Hoofd- Halschirurg
Dr.Carl Van Laer - Dr. Jorn Potvin

www.nkokleinbrabant.be
<http://www.nkokleinbrabant.be>

Campus Bornem
Kasteelstraat 23
2880 BORNEM
03 890 16 11

Campus Willebroek
Tisseltsesteenweg 27
2830 Willebroek
03 860 32 22